Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
C-serie

C/2026/3939

1.9.2026

AANBEVELING VAN DE RAAD

van 10 juli 2026

inzake het economisch, sociaal, werkgelegenheids-, structuur- en begrotingsbeleid van Finland

(C/2026/3939)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 121, lid 2, en artikel 148, lid 4,

Gezien Verordening (EU) 2024/1263 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2024 betreffende de doeltreffende coördinatie van het economisch beleid en betreffende het multilaterale begrotingstoezicht en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad [1], en met name artikel 3, lid 3,

Gezien de aanbeveling van de Europese Commissie,

Gezien de resoluties van het Europees Parlement,

Gezien de conclusies van de Europese Raad,

Gezien het advies van het Comité voor de werkgelegenheid,

Gezien het advies van het Economisch en Financieel Comité,

Gezien het advies van het Comité voor sociale bescherming,

Gezien het advies van het Comité voor de economische politiek,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Verordening (EU) 2024/1263 bevat de doelstellingen van het kader voor economische governance, dat erop gericht is gezonde en houdbare overheidsfinanciën, duurzame en inclusieve groei, alsook veerkracht te bevorderen door middel van hervormingen en investeringen, en buitensporige overheidstekorten te voorkomen. In die verordening is bepaald dat de Raad en de Commissie in het kader van het Europees Semester multilateraal toezicht uitoefenen overeenkomstig de doelstellingen en vereisten van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). Het Europees Semester omvat met name de opstelling van en het toezicht op de uitvoering van landspecifieke aanbevelingen.

(2) Op 25 november 2025 heeft de Commissie een advies over het ontwerpbegrotingsplan 2026 van Finland goedgekeurd. Tevens heeft de Commissie op die datum op grond van Verordening (EU) nr. 1176/2011 het waarschuwingsmechanismeverslag 2026 goedgekeurd, waarin zij Finland niet noemt als een van de lidstaten waarvoor een diepgaande evaluatie nodig is. Ook heeft de Commissie een aanbeveling goedgekeurd voor een aanbeveling van de Raad over het economisch beleid van de eurozone, alsook voor een aanbeveling van de Raad over menselijk kapitaal in de Europese Unie, en een voorstel gedaan voor het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid voor 2026, waarin de uitvoering van de werkgelegenheidsrichtsnoeren en de beginselen van de Europese pijler van sociale rechten wordt geanalyseerd. De Raad heeft de aanbeveling over het economisch beleid van de eurozone [2] aangenomen op 21 april 2026, en het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid en de aanbeveling over menselijk kapitaal op 9 maart 2026.

[1] Verordening (EU) 2024/1263 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2024 betreffende de doeltreffende coördinatie van het economisch beleid en betreffende het multilaterale begrotingstoezicht en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad (PB L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

[2] PB C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj.

(3) Op 29 januari 2025 heeft de Commissie het kompas voor concurrentievermogen gepubliceerd, een strategisch kader dat de komende vijf jaar het mondiale concurrentievermogen van de Unie moet stimuleren. Daarin worden de drie transformatievereisten innovatie, decarbonisatie en concurrentievermogen, en veiligheid genoemd als kritieke pijlers voor duurzame economische groei. Sinds de bekendmaking ervan heeft het kompas voor concurrentievermogen gediend als uitgangspunt voor de werkzaamheden in het kader van het Europees Semester en zorgt het ervoor dat het economisch beleid van de lidstaten in overeenstemming is met de strategische doelstellingen van de EU, waarbij een uniforme aanpak van economische governance wordt opgezet ter bevordering van duurzame groei, innovatie en veerkracht in de Unie.

(4) In 2026 blijft het Europees Semester voor coördinatie van het economisch beleid parallel verlopen met de slotfase van de uitvoering van de herstel- en veerkrachtfaciliteit ([3]). Herstel- en veerkrachtplannen zijn, samen met financiering in het kader van het cohesiebeleid, van essentieel belang gebleken voor de verwezenlijking van de beleidsprioriteiten van het Europees Semester, aangezien met de plannen alle of een aanzienlijk deel van de uitdagingen die in de relevante landspecifieke aanbevelingen van de recente cycli zijn aangehaald, moesten worden aangepakt, en in de door het Europees cohesiebeleid gefinancierde programma's rekening moest worden gehouden met de landspecifieke aanbevelingen. Nu de herstel- en veerkrachtfaciliteit bijna ten einde loopt, blijft het van essentieel belang om de hervormingen en investeringen die in het kader daarvan worden ondersteund en uitgevoerd, vol te houden, met name die welke bijdragen tot de aanpak van de uitdagingen die in de landspecifieke aanbevelingen zijn vastgesteld, en erop voort te bouwen.

(5) Op 3 juni 2026 heeft de Commissie het landverslag 2026 voor Finland bekendgemaakt. Daarin is de vooruitgang beoordeeld die Finland heeft geboekt bij de uitvoering van de landspecifieke aanbevelingen voor 2025 en is de balans opgemaakt van de uitvoering door Finland van het herstel- en veerkrachtplan. Op basis van die analyse zijn in het landverslag de dringendste uitdagingen voor Finland in kaart gebracht. Ook is daarin de vooruitgang beoordeeld die Finland heeft geboekt bij de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten en bij de verwezenlijking van de kerndoelen van de Unie inzake werkgelegenheid, vaardigheden en vermindering van armoede en sociale uitsluiting, alsook bij de verwezenlijking van de duurzameontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties.

(6) Op 20 januari 2026 heeft de Raad een aanbeveling goedgekeurd op grond van artikel 126, lid 7, VWEU om een einde te maken aan de buitensporigtekortsituatie in Finland ([4]). De Raad heeft de volgende maximale groeipercentages van de netto-uitgaven aanbevolen: 1,3 % in 2026, 1,5 % in 2027 en 1,8 % in 2028; deze stemmen overeen met de maximale cumulatieve groeipercentages die zijn berekend op basis van referentiejaar 2024, namelijk 2,5 % in 2026, 4,1 % in 2027 en 5,9 % in 2028. Het correctieve netto-uitgavenpad in die aanbeveling vervangt de maximale groeipercentages voor de netto-uitgaven vanaf 2026 die zijn vastgesteld in de aanbeveling van 21 januari 2025 tot goedkeuring van het budgettair-structurele plan voor de middellange termijn van Finland ([5]), ([6]). De daarin vastgestelde maximale groeipercentages van de netto-uitgaven voor 2025, namelijk 1,6 % op jaarbasis en 5,3 % cumulatief op basis van het referentiejaar 2023, blijven echter relevant voor de beoordeling van de naleving tot en met 2025. Op basis van de beoordeling door de Commissie van de doeltreffendheid van de maatregelen van 3 juni 2026 ([7]) wordt de procedure bij buitensporige tekorten ten aanzien van Finland opgeschort.

([3]) Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (PB L 57 van 18.2.2021, blz. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([4]) Aanbeveling van de Raad van 8 juli 2025 houdende toestemming voor Finland om af te wijken van de in Verordening (EU) 2024/1263 van de Raad vastgestelde maximale groeipercentages van de netto-uitgaven (activering van de nationale ontsnappingsclausule) (PB C, C/2025/3966, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3966/oj).

([5]) Aanbeveling van de Raad van 21 januari 2025 tot goedkeuring van het nationaal budgettair-structureel plan voor de middellange termijn van Finland (PB C, C/2025/656, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/656/oj).

([6]) Punt 2 en bijlage II ("Reeks hervormingen en investeringen die ten grondslag liggen aan een verlenging van de aanpassingsperiode tot zeven jaar") van de aanbeveling van 21 januari 2025 blijven van toepassing.

([7]) Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, de Europese Centrale Bank, het Europees Economisch en Sociaal Comité, het Comité van de Regio's en de Europese Investeringsbank: Europees Semester 2026 – Voorjaarspakket (COM (2026) 200 final).

(7) De Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne en de gevolgen daarvan vormen een existentiële uitdaging voor de Europese Unie. De Commissie heeft de lidstaten uitgenodigd te verzoeken om een gecoördineerde activering van de nationale ontsnappingsclausule van het stabiliteits- en groeipact ter ondersteuning van de inspanningen van de EU om tot een snelle en aanzienlijke verhoging van de defensie-uitgaven te komen ([8]), en dit voorstel is door de Europese Raad van 6 maart 2025 positief ontvangen. Naar aanleiding van het verzoek van Finland heeft de Raad op 8 juli 2025 op aanbeveling van de Commissie een aanbeveling aangenomen op grond waarvan Finland mag afwijken van de aanbevolen maximale groeipercentages van de netto-uitgaven ([9]). De periode waarin de nationale ontsnappingsclausule wordt geactiveerd (2025-2028) stelt Finland in staat de overheidsuitgaven te herprioriteren of de overheidsinkomsten te verhogen, zodat aanhoudend hogere defensie-uitgaven de houdbaarheid van de begroting op middellange termijn niet in gevaar zouden brengen.

(8) Op 30 april 2026 heeft Finland zijn jaarlijkse voortgangsverslag 2026 ([10]) ingediend over de naleving van de aanbevolen maximale groeipercentages van de netto-uitgaven, de uitvoering van hervormingen en investeringen die ten grondslag liggen aan de verlenging van de aanpassingsperiode en de uitvoering van hervormingen en investeringen als antwoord op de belangrijkste uitdagingen als benoemd in de landspecifieke aanbevelingen in het kader van het Europees Semester. Het verslag over de maatregelen die in het kader van de procedure bij buitensporige tekorten zijn genomen, is opgenomen in het jaarlijkse voortgangsverslag.

(9) De groei van het reële bbp in 2025 bedroeg 0,2 % en de GICP-inflatie 1,8 %. Volgens de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie zal het reële bbp in 2026 groeien met 0,8 % en in 2027 met 1,4 %, bij een GICP-inflatie van 2,4 % in 2026 en 1,9 % in 2027.

(10) Volgens gegevens van Eurostat ([11]) is het overheidstekort van Finland gedaald van 4,4 % van het bbp in 2024 tot 3,4 % van het bbp in 2025. De daling van het tekort in 2025 is voornamelijk het gevolg van inkomstenverhogende maatregelen, zoals de eind 2024 doorgevoerde verhoging van het btw-tarief en een bescheiden uitgavengroei. Op basis van de op de afsluitdatum van de prognoses bekende beleidsmaatregelen wordt in de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie uitgegaan van een tekort van 4,5 % van het bbp in 2026 en 4,6 % van het bbp in 2027. De stijging in 2026 is voornamelijk het gevolg van hogere overheidsinvesteringen in verband met de in 2025 gedeeltelijk uitgestelde levering van F-35-gevechtsvliegtuigen en van hogere rentelasten.

(11) Uitgaande van de ramingen van de Commissie was de begrotingskoers ([12]), die zowel op nationaal niveau als door de EU gefinancierde uitgaven omvat, in 2025 contractief, met 1,5 % van het bbp. Naar verwachting zal de begrotingskoers in 2026 expansief zijn, met 0,7 % van het bbp, en in 2027 grotendeels neutraal.

(12) Volgens gegevens van Eurostat ([13]) is de overheidsschuld van Finland gestegen van 82,4 % van het bbp eind 2024 tot 88,5 % van het bbp eind 2025. De stijging van de schuldquote in 2025 is voornamelijk het gevolg van een aanhoudend overheidstekort, een aanzienlijke positieve stock-flow adjustment en een bescheiden groei van het nominale bbp. Op basis van de op de afsluitdatum van de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie bekende beleidsmaatregelen wordt er in die prognoses van uitgegaan dat de schuldquote zal stijgen tot 91,2 % eind 2026 en verder zal stijgen tot 93,1 % eind 2027. De stijging in 2026 is voornamelijk het gevolg van een hoger overheidstekort, dat slechts gedeeltelijk wordt gecompenseerd door een snellere nominale groei van het bbp, terwijl de stock-flow adjustment een marginale rol speelt.

([8]) Mededeling van de Commissie, "Hogere defensie-uitgaven opvangen binnen het stabiliteits- en groeipact", Brussel, 19 maart 2025 (C (2025) 2000 final).

([9]) Aanbeveling van de Raad van 8 juli 2025 houdende toestemming voor Finland om af te wijken van de in Verordening (EU) 2024/1263 van de Raad vastgestelde maximale groeipercentages van de netto-uitgaven (activering van de nationale ontsnappingsclausule) (PB C, C/2025/3966, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3966/oj).

([10]) De jaarlijkse voortgangsverslagen 2026 zijn beschikbaar op: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

([11]) Euro-indicatoren van Eurostat, 22 april 2026.

([12]) De begrotingskoers wordt gedefinieerd als een maatstaf van de jaarlijkse verandering in de onderliggende begrotingssituatie van de overheid. Op basis daarvan wordt de economische impuls beoordeeld die uitgaat van het begrotingsbeleid – zowel het op nationaal niveau gefinancierde beleid als het beleid dat uit de EU-begroting wordt gefinancierd. De begrotingskoers wordt gemeten als het verschil tussen i) het groeipotentieel op middellange termijn en ii) de verandering in de primaire uitgaven (discretionaire maatregelen aan de ontvangstenzijde niet meegerekend), inclusief de uitgaven gefinancierd door niet terug te betalen steun (subsidies) uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit en andere Uniefondsen.

([13]) Euro-indicatoren van Eurostat, 22 april 2026.

(13) Volgens gegevens van Eurostat ([14]) bedroegen de totale defensie-uitgaven van de overheid in Finland 1,7 % van het bbp in 2025, wat neerkomt op een stijging van 0,5 procentpunt van het bbp ten opzichte van het referentiejaar 2021. In de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie wordt ervan uitgegaan dat deze in 2026 2,6 % van het bbp zullen bedragen, wat neerkomt op een stijging met 1,4 procentpunt van het bbp ten opzichte van 2021 ([15]).

(14) De Unie wordt nog steeds geconfronteerd met risico's op verstoringen van de energievoorziening en hoge prijsvolatiliteit, die worden verergerd door geopolitieke spanningen met gevolgen voor de mondiale olie- en gasmarkten. Uit de ervaring met de energiecrisis van 2022-2023 is gebleken dat brede en niet-gerichte maatregelen hoge begrotingskosten met zich meebrengen en in sociaal en economisch opzicht inefficiënt zijn. Sinds het uitbreken van de oorlog in het Midden-Oosten in februari 2026 heeft Finland geen nieuwe budgettaire beleidsmaatregelen vastgesteld om de gevolgen van de hoge energieprijzen voor huishoudens en bedrijven te verzachten ([16]).

(15) Volgens de berekeningen van de Commissie zijn de netto-uitgaven van Finland met 0,7 % gedaald in 2025 en in 2024 en 2025 cumulatief met 2,6 % gestegen. De groei van de netto-uitgaven in 2025 ligt onder het door de Raad in januari 2025 aanbevolen maximale groeipercentage. Wanneer 2024 en 2025 samen worden beschouwd, ligt het cumulatieve groeipercentage van de netto-uitgaven ook onder het aanbevolen maximale groeipercentage.

(16) Volgens de berekeningen van de Commissie zullen de netto-uitgaven van Finland naar verwachting stijgen met 4,1 % in 2026 en met 3,3 % in 2025 en 2026 samen. De verwachte groei van de netto-uitgaven in 2026 ligt boven het door de Raad in januari 2026 aanbevolen maximale groeipercentage, met een afwijking van 1,5 % van het bbp op jaarbasis. Wanneer 2025 en 2026 samen worden beschouwd, komt ook het verwachte cumulatieve groeipercentage van de netto-uitgaven uit boven het aanbevolen maximale groeipercentage, met een afwijking van in totaal 0,5 % van het bbp. De verwachte afwijking valt echter binnen de flexibiliteit van de nationale ontsnappingsclausule op basis van de huidige prognoses voor defensie-uitgaven.

(17) De aanbeveling tot goedkeuring van het plan voor de middellange termijn van Finland specificeert de reeks hervormingen en investeringen die ten grondslag liggen aan de verlenging van de aanpassingsperiode, samen met een tijdschema voor de uitvoering ervan. Rekening houdend met de informatie die Finland in zijn jaarlijkse voortgangsverslag heeft verstrekt, is de Commissie van oordeel dat de uitvoering van de belangrijkste stappen van deze hervormingen en investeringen die uiterlijk op 30 april 2026 moesten zijn uitgevoerd, grotendeels op schema lijkt te liggen. Wat betreft de correctie van de tekorten van de welzijnsregio's geldt dat, hoewel de groei van de uitgaven is afgenomen, de gecumuleerde tekorten van sommige regio's te groot worden geacht om eind 2026 te zijn gecorrigeerd zonder de dienstverlening in gevaar te brengen. De regering heeft daarom een voorstel ingediend om de termijn te verlengen tot eind 2029 voor regio's met geloofwaardige plannen om het tekort aan te pakken. De Commissie is van oordeel dat Finland zijn toezeggingen globaal genomen op bevredigende wijze is nagekomen ([17]). Finland staat voor hardnekkige uitdagingen op het gebied van de houdbaarheid van de begroting. In 2025 bedroeg het overheidstekort 3,4 % van het bbp en steeg de overheidsschuld tot 88,5 % van het bbp.

([14]) Eurostat, overheidsuitgaven door classificatie van overheidsfuncties (COFOG).
([15]) De NAVO-definitie van defensie-uitgaven verschilt van de COFOG-definitie van defensie-uitgaven. Bovendien kunnen er verschillen optreden als gevolg van het moment waarop de uitgaven worden geboekt, met name in het geval van militaire uitrusting, aangezien de NAVO-rapportage niet verloopt volgens de nationale boekhoudregels voor het moment van boeking.
([16]) Dit weerspiegelt de situatie op de afsluitdatum van de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie (4 mei 2026).
([17]) Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, de Europese Centrale Bank, het Europees Economisch en Sociaal Comité, het Comité van de Regio's en de Europese Investeringsbank: Europees Semester 2026 – Voorjaarspakket (COM (2026) 200 final).

Hoewel de regering in 2023 en 2024 omvangrijke consolidatiemaatregelen heeft genomen en er in de begroting voor 2026 verdere maatregelen zijn opgenomen, zal de overheidsschuld zonder aanvullende ingrepen naar verwachting niet stabiliseren. De overheidsuitgaven bleven in 2024 met 57,7 % van het bbp de hoogste in de Unie. Verbetering van de efficiëntie van de overheidsuitgaven is cruciaal om weer begrotingsruimte vrij te maken, ruimte te behouden voor noodzakelijke overheidsinvesteringen en de druk op de uitgaven in verband met de vergrijzing aan te pakken. Aan de hand van uitgavenanalyses kan in kaart worden gebracht op welke manieren de effectiviteit van overheidsuitgaven kan worden vergroot. Naar verwachting worden in 2026 voor het eerst jaarlijkse gerichte uitgavenevaluaties afgerond en er staat een nieuwe uitgebreide evaluatie gepland vóór de verkiezingen van 2027. Finland zou er baat bij hebben om door te gaan met het opstellen van regelmatige en gedetailleerde uitgavenevaluaties met duidelijke aanbevelingen op basis waarvan maatregelen kunnen worden genomen en om de resultaten daarvan systematisch in het begrotingsproces in aanmerking te nemen. Dit is met name relevant voor het socialebeschermingssstelsel, waarvoor de uitgaven in 2024 26 % van het bbp bedroegen, ruim boven het EU-gemiddelde van 19 % van het bbp. Het Finse socialebeschermingsstelsel is uitgebreid maar complex en kan mogelijk de prikkel om te gaan werken, wegnemen. Sinds 2023 zijn er verschillende hervormingen goedgekeurd om het systeem te vereenvoudigen en efficiënter te maken en om werken aantrekkelijker te maken, waaronder de invoering van de algemene socialezekerheidsuitkering en de uitgebreide hervorming van de sociale bijstand, die beide in 2026 van kracht worden. Hoewel deze twee hervormingen naar verwachting zullen leiden tot meer efficiëntie en mensen zullen aanmoedigen om te gaan werken, is het effect ervan op de houdbaarheid van de begroting nog onzeker. Tegelijkertijd is het risico van armoede of sociale uitsluiting toegenomen, terwijl uit effectbeoordelingen naar voren komt dat recente hervormingen kwetsbare groepen sterker lijken te hebben getroffen dan verwacht. Bijzondere aandacht moet worden besteed aan de behoeften van kwetsbare groepen en tegelijkertijd aan het verbeteren van de efficiëntie van de uitgaven.

(18) De systematische, daadwerkelijke en tijdige betrokkenheid van lokale en regionale autoriteiten, sociale partners, maatschappelijke organisaties en andere relevante belanghebbenden blijft van essentieel belang om te zorgen voor een breed gevoelde verantwoordelijkheid voor de succesvolle uitvoering van de financieringsinstrumenten van de Unie, ook in de context van het Europees Semester.

(19) In Finland ligt het uitvoeringstempo voor de cohesiebeleidsprogramma's, die steun omvatten uit het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO), het Fonds voor een rechtvaardige transitie (JTF) en het Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+), boven het gemiddelde tempo op EU-niveau bij betalingen, hoewel het projectselectiepercentage onder het EU-gemiddelde blijft. Het is belangrijk om de huidige dynamiek vast te houden, te zorgen voor de snelle uitvoering van investeringen, en tegelijkertijd het effect van investeringen in de praktijk te maximaliseren. Het is van essentieel belang ervoor te zorgen dat de nieuwe investeringen Finland in zijn tussentijdse evaluatie van de cohesiebeleidsfondsen heeft vastgesteld, met name die welke verband houden met de vijf prioriteiten die in de verordening inzake de tussentijdse evaluatie ([18]) zijn vastgesteld, snel en doeltreffend worden gerealiseerd.

(20) Als lidstaat aan de oostelijke buitengrens van de EU wordt Finland geconfronteerd met druk op de uitgaven in verband met defensie en de weerbaarheid ten aanzien van hybride dreigingen, alsook met specifieke uitdagingen met gevolgen voor de dynamiek van de economische en sociale ontwikkeling.

(21) Finland staat voor verschillende uitdagingen op het gebied van concurrentievermogen, decarbonisatie en werkgelegenheid, en de uitvoering van de hervorming van gezondheids- en sociale diensten.

([18]) Verordening (EU) 2025/1914 van het Europees Parlement en de Raad van 18 september 2025 tot wijziging van Verordening (EU) 2021/1058 en Verordening (EU) 2021/1056 wat betreft specifieke maatregelen voor het aanpakken van strategische uitdagingen in het kader van de tussentijdse evaluatie.

(22) Finland is een van de sterkste innovatoren in de Unie, mede dankzij een hoogopgeleide bevolking, een ruim aanbod aan ICT-specialisten, bedrijven die op grote schaal gebruikmaken van digitale technologieën, een sterke internationale samenwerking op het gebied van onderzoek, durfkapitaalactiviteiten en een dynamisch ecosysteem voor start-ups, met name op het gebied van deeptech. De uitgaven voor O&O zijn blijven stijgen in de richting van de nationale doelstelling van 4 % van het bbp in 2030. Deze sterke prestaties op het gebied van innovatie hebben echter niet geleid tot een sterkere groei van de productiviteit, die sinds de achteruitgang van de elektronicasector begin jaren 2010 zwak is gebleven. Opdat innovatie effectiever bijdraagt aan de groei, moeten onderzoeksresultaten commercieel worden geëxploiteerd en op grotere schaal in de economie worden verspreid. Samenwerking tussen het bedrijfsleven en de academische wereld is een belangrijk kanaal voor de commerciële exploitatie van innovatie. In Finland wordt steeds minder samengewerkt tussen innovatieve bedrijven, universiteiten en onderzoeksinstellingen terwijl de financiering van O&O in het hoger onderwijs vanuit het bedrijfsleven stagneert. Met name kleine en middelgrote ondernemingen ondervinden moeilijkheden bij de samenwerking met universiteiten en onderzoeksinstellingen en bij de toegang tot relevante financieringsinstrumenten. Ook de steun voor andere innovatieactiviteiten dan O&O is afgenomen, wat de marktintroductie van innovaties kan belemmeren. Hoewel de middelen voor samenwerking tussen bedrijven en onderzoeksinstellingen zijn opgevoerd, zal een verdere intensivering van gezamenlijke projecten tussen het bedrijfsleven en de academische wereld de kennisoverdracht helpen versterken. Om innovatie beter commercieel te kunnen exploiteren, zijn bovendien sterkere ondernemersvaardigheden en meer ondersteuning voor onderzoekers nodig. Hoewel Finland op verschillende niveaus ondernemerschapsonderwijs heeft ingevoerd, ontbreekt het nog steeds aan een alomvattende strategie om de ondernemersvaardigheden van onderzoekers te versterken. Al met al zal Finland, rekening houdend met de beperkte begrotingsruimte, er goed aan doen gunstige omstandigheden voor de O&O-ecosystemen in stand te houden, onder meer door te zorgen voor een strategisch gebruik van regionale en lokale innovatiestrategieën.

(23) Finland heeft een dynamisch ecosysteem voor start-ups. Hoewel durfkapitaalinvesteringen in verhouding tot het bbp boven het EU-gemiddelde liggen, blijft opschaling een hardnekkig probleem doordat binnenlandse fondsen vaak te klein zijn om een leidende rol te spelen of mee te investeren in latere financieringsronden. Bankkredieten zijn op grote schaal beschikbaar, maar dit is niet het juiste instrument om de uitbreiding van start-ups te financieren. Daardoor kunnen innovatieve bedrijven – met name in kapitaalintensieve sectoren – moeite hebben om groeifinanciering te vinden en verhuizen ze mogelijk naar het buitenland kunnen verhuizen of kunnen ze proberen op buitenlandse markten financiering te vinden. Hoewel de toegang tot financiering over het algemeen toereikend is en er onder meer dankzij een recente strategische herziening van TESI, een investeringsmaatschappij van de overheid, gaten in de grootschalige financiering zijn gedicht, zijn verdere maatregelen nodig om te zorgen voor voldoende kapitaalstromen naar zeer innovatieve bedrijven. Een bredere toegang tot financiering voor opschaling zal de groei van bedrijven, de verspreiding van innovatie en het scheppen van banen ondersteunen en bovendien de algehele productiviteitsgroei stimuleren. Deze beleidsmaatregelen kunnen onder meer het volgende omvatten: i) meer particuliere beleggers betrekken bij groeimarkten, bijvoorbeeld door de aantrekkelijkheid en flexibiliteit van aandelenrekeningen bij onlinehandelsplatforms te vergroten, zodat het spaargeld van huishoudens kan worden geïnvesteerd in snelgroeiende bedrijven; ii) grensoverschrijdende investeringsprocedures voor investeerders stroomlijnen; iii) gerichte fiscale investeringsstimulansen invoeren voor investeringen in scale-ups en snelgroeiende ondernemingen door middel van een hervorming van de fiscale behandeling van durfkapitaal, en iv) de dividendbelasting voor niet-beursgenoteerde ondernemingen hervormen.

(24) Finland is een kleine, open economie die te maken heeft met uitdagingen op het gebied van economische veiligheid, met name vanwege zijn afhankelijkheid van mondiale waardeketens. Om zijn cruciale economische stromen veilig te stellen, is het voor Finland van belang dat het zijn capaciteiten blijft uitbouwen om mogelijke verstoringen te voorkomen, erop te reageren en zich daaraan aan te passen, ook met het oog op cyber- en hybride aspecten en kritieke infrastructuur die vitaal zijn voor de economie. Veel bedrijven in Finland hebben ICT-beveiligingsincidenten met gevolgen gemeld. Bovendien blijkt uit de reeks incidenten met kritieke onderzeese infrastructuur in het Oostzeegebied de kwetsbaarheid van de kritieke infrastructuur voor het transport van data, gas en elektriciteit. Finland zal er baat bij hebben om strategische waardeketens en economische stromen te ondersteunen door middel van maatregelen zoals de bescherming van kritieke infrastructuur en het op peil houden van geavanceerde cyberbeveiliging.

(25) Finland heeft zijn doelstelling om in 2035 koolstofneutraal te zijn wettelijk vastgelegd. Om de doelstelling te halen, moet er meer vaart worden gezet achter het terugdringen van de netto-CO_2-uitstoot. Finland heeft doortastend actie ondernomen om de uitstoot als gevolg van energieproductie terug te dringen, terwijl er fors is geïnvesteerd om de decarbonisatie van de industrie te versnellen.

(26) Aanhoudende inspanningen om de industrie te decarboniseren, zijn niet alleen belangrijk om de uitstoot te verminderen, maar leveren ook concurrentievoordeel op. Schone industriële ontwikkeling vormt de kern van het toekomstige verdienmodel van Finland. Finland heeft de laagste elektriciteitsprijzen in de EU, wat een aanzienlijk voordeel oplevert voor bedrijven die inmiddels een vervanging voor fossiele brandstoffen gebruiken. Dit gaat gepaard met verhoogde investeringen in schone technologieën en de circulaire economie. Hoewel Finland koploper is op het gebied van de ontwikkeling van schone technologieën zoals windenergie op land, duurzame energiesystemen, batterijinfrastructuur en groene waterstof, zijn er meer investeringen nodig om deze technologieën te ontwikkelen tot commercieel exploiteerbare sectoren om de toekomstige economie van Finland te ondersteunen. Om de afhankelijkheid van de invoer van belangrijke materialen en industriële grondstoffen te verminderen, moet Finland zijn percentage circulair materiaalgebruik en zijn hulpbronnenproductiviteit, die nog steeds tot de laagste in de EU behoren, verbeteren. Om de groene transitie in de industrie te ondersteunen, is de beschikbaarheid van groene vaardigheden cruciaal.

(27) De rol van de vervoerssector bij het behalen van de Finse klimaatdoelstellingen is, gelet op het aanzienlijke potentieel voor verdere emissiereducties, cruciaal. Het verwezenlijken van de Finse doelstellingen voor 2030 voor de decarbonisatie van de vervoerssector vergt een versnelling van de investeringen op gebieden zoals de elektrificatie van particuliere voertuigen en emissievrije mobiliteit, openbaarvervoersverbindingen om de afhankelijkheid van de auto te verminderen en de decarbonisatie van langeafstandsvervoer en hervormingen om deze transitie verder te stimuleren. Dergelijke maatregelen kunnen Finland een concurrentievoordeel opleveren en tegelijkertijd de decarbonisatie van de sector op een sociaal eerlijke en inclusieve manier ondersteunen.

(28) Toenemende druk op bossen en emissies uit drooggelegde veengebieden dragen bij aan de erosie van de koolstofput. De bossen van Finland fungeren van oudsher als een belangrijke koolstofput, maar door recente ontwikkelingen is deze aanzienlijk gekrompen. Er zijn maatregelen voorgesteld om de aanwas van bos te vergroten en de veerkracht van bossen te versterken. Deze maatregelen hebben echter een beperkte reikwijdte en zullen naar verwachting pas na lange tijd effect sorteren. De aanwas en veerkracht van bossen moeten ervoor zorgen dat de natuurlijke putten op de middellange en lange termijn worden versterkt om de Finse doelstelling van koolstofneutraliteit te kunnen verwezenlijken. Behalve als gevolg van de houtkap is de aanwas van bossen ook afgenomen door de veroudering van de bossen en met klimaatverandering samenhangende factoren zoals droogte en historisch hoge temperaturen. Bovendien is het gat tussen de voorgenomen nettoverwijderingen en de Finse doelstelling op het gebied van LULUCF voor 2030 het op een na grootste verwachte tekort van alle EU-lidstaten. Deze prognoses worden echte met grote onzekerheid omgeven. Het herstel van de koolstofput vereist een versterkt duurzaam landbeheer en intensievere investeringen in klimaatveerkracht. Er zijn verdere doortastende maatregelen nodig om de koolstofput te versterken en ervoor te zorgen dat de Finse doelstelling voor koolstofneutraliteit haalbaar blijft.

(29) De werkloosheid steeg in 2025 tot 9,7 %, deels door een hogere arbeidsmarktparticipatie, terwijl de arbeidsparticipatie daalde tot 76,3 %. De langdurige werkloosheid steeg tot 2,4 % in 2025 en lag daarmee boven het EU-gemiddelde. De jeugdwerkloosheid bereikte 21,8 % in 2025, wat aanzienlijk hoger is dan het EU-gemiddelde, waarbij het percentage niet-werkende jongeren dat geen onderwijs of opleiding volgt, is gestegen tot 11,0 %. Finland heeft verschillende maatregelen genomen om de beroepsbevolking te activeren, waaronder de hervorming van het socialezekerheidsstelsel en de oprichting van gemeentelijke arbeidsmarktregio's. Uit nationale cijfers blijkt echter dat de deelname aan actief arbeidsmarktbeleid sinds 2022 is afgenomen ([19]). Gemeenten lopen tegen hoge kosten voor werkloosheidsuitkeringen en de verlening van openbare diensten voor arbeidsvoorziening aan, waarbij de vraag naar beide tijdens de conjunctuurverzwakking uitzonderlijk hoog was. Inspanningen inzake een gerichter actief arbeidsmarktbeleid voor groepen met een grotere behoefte aan diensten, zoals jongeren en langdurig werklozen, zullen bijdragen tot efficiëntere uitgaven en een betere ondersteuning van de overgang naar werk in deze uitzonderlijke arbeidsmarktsituatie.

(30) In het licht van de cruciale rol van menselijk kapitaal bij het versterken van het concurrentievermogen en de strategische autonomie van de Unie heeft de Raad de lidstaten in 2026 aanbevolen dringend actie te ondernemen om iets te doen aan de structurele uitdagingen in verband met menselijk kapitaal op het vlak van vaardigheden, onderwijs en opleiding, die het concurrentievermogen belemmeren. De tot Finland gerichte landspecifieke aanbevelingen 2026 kunnen bijdragen tot de uitvoering van de aanbeveling van de Raad over menselijk kapitaal in de Unie.

([19]) De daling van de participatie wordt mogelijk overschat, aangezien alleen de wettelijk vastgelegde diensten voor arbeidsvoorziening op nationaal niveau worden gemonitord en geëvalueerd. Gemeenten bieden ook niet-wettelijk vastgelegde diensten aan die niet op nationaal niveau worden gemonitord.

(31) Het versterken van het aanbod van geschoolde werknemers, onder meer door formeel onderwijs en bij- en omscholing van volwassenen, zal de productiviteit, het concurrentievermogen en de economische groei van Finland ten goede komen. In 2025 daalde het aandeel van de bevolking met een diploma voor tertiair onderwijs in Finland tot 38,2 %, wat onder het EU-gemiddelde van 44,8 % en ver onder de Finse ambitie voor 2030 van 50 % ligt. Tegelijkertijd bereikte de werkloosheid onder de bevolking met lager secundair onderwijs of lager 22,9 %, waaruit blijkt dat een tekort aan vaardigheden een ernstige belemmering vormt om aan het werk te komen. Ondanks het hoge aantal inschrijvingen voor wetenschappen, technologie, engineering en wiskunde blijven er voor diverse hooggekwalificeerde beroepen tekorten op de arbeidsmarkt bestaan. Uitbreiding van het hogeronderwijsaanbod dat nauw aansluit bij de vraag op de arbeidsmarkt en stijging van het aantal afgestudeerden in het tertiair onderwijs zijn cruciaal om tekorten aan vaardigheden op de lange termijn aan te pakken.

(32) De hervorming van de gezondheids- en sociale diensten, waarmee begin 2023 het nieuwe dienstverleningssysteem werd ingevoerd, heeft de kosten minder sterk doen stijgen en de eerlijke toegang tot eerstelijnsgezondheidszorg verbeterd. Niettemin blijven er tussen de welzijnsregio's op het gebied van financiële houdbaarheid en dienstverlening verschillen bestaan. Zelfgerapporteerde onvervulde medische behoeften behoren nog steeds tot de hoogste in de Unie. Tegelijkertijd vormt de vergrijzing een uitdaging voor de veerkracht en - vanuit begrotingsoogpunt - de houdbaarheid van de Finse gezondheids- en sociale sector, waaronder de ouderenzorg. Het versterken van de aansturing van de gezondheids- en sociale diensten en het financieringsmodel voor de welzijnsdiensten van de provincies kunnen, samen met de integratie van de verschillende ICT-systemen en het gebruik van data en AI, de inspanningen om onvervulde behoeften aan te pakken, ongelijkheden te verminderen en de inefficiënties in het dienstverleningssysteem verder terug te dringen, ondersteunen. Het aanpakken van deze uitdagingen zou ook bijdragen tot de ondersteuning van opwaartse sociale convergentie, in overeenstemming met de tweede landenanalyse van de diensten van de Commissie van het kader voor sociale convergentie ([20]).

(33) Aangezien de economieën van de lidstaten van de eurozone in hoge mate met elkaar zijn verweven en zij collectief bijdragen tot de werking van de economische en monetaire unie, heeft de Raad in 2026 de lidstaten van de eurozone aanbevolen actie te ondernemen, onder meer via hun herstel- en veerkrachtplannen, teneinde uitvoering te geven aan de aanbeveling van 2026 over het economisch beleid van de eurozone. Voor Finland draagt aanbeveling 1 bij tot de uitvoering van de eerste, tweede, derde en vijfde aanbeveling over de eurozone, aanbeveling 2 tot de uitvoering van de vierde aanbeveling over economisch beleid van de eurozone, aanbevelingen 3 en 4 tot de uitvoering van de zevende aanbeveling over de eurozone, en aanbeveling 5 tot de uitvoering van de vijfde aanbeveling over de eurozone,

BEVEELT AAN dat Finland in 2026 en 2027 de volgende acties onderneemt:

1. Zich houden aan de maximale groeipercentages van de netto-uitgaven die de Raad op 20 januari 2026 heeft aanbevolen, om een einde te maken aan het buitensporig tekort, en daarbij gebruikmaken van de flexibiliteit uit hoofde van de door de Raad geactiveerde nationale ontsnappingsclausule. De algehele uitgaven en gereedheid op het gebied van defensie en veiligheid verhogen, en tegelijkertijd de schuldhoudbaarheid waarborgen en zorgen voor een efficiënte besteding van de uitgaven en een geleidelijke aanpassing van de begroting om structureel hogere defensie-uitgaven te kunnen financieren. Ervoor zorgen dat maatregelen die worden genomen om de gevolgen van de stijgende energieprijzen te verzachten, tijdelijk zijn, dat ze gericht zijn op de bescherming van kwetsbare huishoudens of op de behoeften van energie-intensieve bedrijven, dat ze stimulansen voor energiebesparing in stand houden en dat de begrotingskosten van die maatregelen verenigbaar zijn met de toezeggingen binnen het begrotingskader van de EU. De reeks hervormingen en investeringen op basis waarvan de verlengde aanpassingsperiode is toegekend, blijven uitvoeren, zoals aanbevolen door de Raad op 21 januari 2025. De efficiëntie van de overheidsuitgaven verbeteren door regelmatige en gedetailleerde uitgavenevaluaties uit te voeren waarbij concrete maatregelen in kaart worden gebracht die in het begrotingsproces in aanmerking moeten worden genomen, waaronder evaluaties van het socialezekerheidsstelsel om de houdbaarheid van de overheidsfinanciën op lange termijn te ondersteunen en tegelijkertijd tegemoet te komen aan de behoeften van kwetsbare groepen.

2. Zorgen voor continuïteit van de hervormingen en investeringen die in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit worden uitgevoerd. De uitvoeringsdynamiek voor de cohesiebeleidsprogramma's vasthouden, in voorkomend geval voortbouwend op de heroriëntatie naar strategische prioriteiten die zijn overeengekomen in de context van de tussentijdse evaluatie en de flexibiliteit waarin het kader voor het cohesiebeleid voorziet. De unieke uitdagingen op sociaal-economisch gebied en op het gebied van veiligheid en civiele paraatheid aanpakken waarmee met name regio's aan de oostelijke buitengrens van de EU worden geconfronteerd, waaronder de noodzaak om te investeren in infrastructuur voor tweeërlei gebruik.

([20]) SWD(2026) 122 – Second-stage country analysis on social convergence in line with the Social Convergence Framework (SCF), 2026.

3. Het O&O-ecosysteem ondersteunen en innovatie commercieel beter exploiteren door i) de samenwerking tussen het bedrijfsleven en de academische wereld te intensiveren via gezamenlijke projecten tussen de industrie en universiteiten, en ii) de ondernemersvaardigheden en steun voor onderzoekers te verbeteren. De toegang tot financiering voor innovatieve start-ups en snelgroeiende bedrijven verbreden en het ecosysteem voor aandelenfinanciering versterken. De economische veiligheid versterken, onder meer op het gebied van kritieke infrastructuur en cyberveiligheid.

4. Koolstofemissies terugdringen door publieke en private investeringen in de decarbonisatie van de industrie en het vervoer (onder meer door elektrificatie), in schone technologieën en in oplossingen voor de circulaire economie te stimuleren en een duurzaam gebruik van land en bossen versterken.

5. Het actieve arbeidsmarktbeleid doelgerichter maken. Tekorten aan vaardigheden en de slechte afstemming tussen vraag en aanbod aanpakken door om- en bijscholing van de beroepsbevolking en door uitbreiding van het hogeronderwijsaanbod voor de vaardigheden waarnaar op de arbeidsmarkt de grootste vraag bestaat. Voortgaan met het verbeteren van de efficiëntie van de gezondheidszorg- en sociale diensten en tegelijkertijd inspanningen leveren om de toegang tot diensten, waaronder ouderenzorg, te verbeteren.

Gedaan te Brussel, 10 juli 2026.

Voor de Raad

De voorzitter

S. HARRIS